

Lahden kaupungin aluepalvelutoimikunta

Aika 20.10.2025 klo 16.30–19.00

Paikka Kaupungintalo, Kaupunginhallituksen sali, 2.krs

Osallistujaluettelo

Toimikunnan jäsenet:

Kimi Uosukainen, puheenjohtaja

Marko Lindqvist, varapuheenjohtaja

Teresa Rautapää, jäsen, poistui klo 19.00

Oskari Päätaalo, Elisa Lientolan varajäsen

Jetta Laakso, jäsen, poistui klo 19.00

Riina Puusaari, jäsen

Pertti Arvaja, jäsen

Kalle Aaltonen, jäsen

Tuomas Sorsa, jäsen, poistui klo 19.10

Pauliina Palo, Markku Kamulan varajäsen

Puhe- ja läsnäolo-oikeudella mukana olevat:

Francis McCarron, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, poistui klo 19.05

Mika Kari, kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja, poissa

Lasse Pakkanen, kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja

Mira Nieminen, kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja

Pekka Komu, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Milla Bruneau, kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja, poissa

Marju Markkanen, kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja, poissa

Toni Putula, kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja

Niko Kyynäräinen, kaupunginjohtaja, poissa

Muut osallistujat:

Sari Alm, kehittämisjohtaja, Lahden kaupunki

Eija Jouhilahti, sihteeri

Helene Vanninen, asuntoasiain päällikkö, asiantuntija, kohta 4

Markku Ukkonen, kehittämisasiantuntija, asiantuntija, kohdat 4–5

Jesse Marola, erityisasiantuntija, asiantuntija, kohta 6

Kokouksessa esitettävä materiaali löytyy ennen kokousta toimikunnan Teamsistä.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 16.30.

2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja suoritti nimenhuudon, jonka perusteella todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Osallistujat ja poissaolijat on listattu muistion alkuun osallistujaluetteloon. Merkinnät aikaisemmista poistumisista on kirjattu nimien yhteyteen.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio (15.10.2025).

4. Aiempien hankkeiden oppeja: Liipola, Mukkula ja Rakokivi-Nastonharju/Markku

Ukkonen, Helene Vanninen

Aluepalveluohjelman tavoitteena on monipuolisen, turvallisen ja vetovoimaisen kaupungin kehittäminen, eri kaupunginosien tasapuolinen kohtelu, kehityksen varmistaminen ja segregaatian ehkäiseminen. Lahden kaupunki on ollut mukana asuinalueiden eriytymistä ehkäisevissä hankkeissa: Koko Liipola oppimisympäristönä 2013–2015 sekä Lähiöohjelma (kohteina Mukkula ja Rakokivi-Nastonharju) 2020-2022. Toimikunnalle esiteltiin aiempien aluekehityshankkeiden toteutusta ja oppeja.

Asuntoasiainpäällikkö Helene Vanninen ja kehittämisasiantuntija Markku Ukkonen esittelivät kokemuksia ja oppeja aiemmista aluekehittämishankkeista Lahdessa. Esityksessä käsiteltiin erityisesti Liipolan, Mukkulan ja Rakokivi-Nastonharjun alueilla toteutettuja toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia.

Liipola-hanke keskittyi yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen muun muassa liikunnan ja monitoimitalon käytön kautta. Monitoimitalon uusi käyttökonsepti lisäsi tilojen saavutettavuutta ja yhteisöllistä toimintaa. Maahanmuuttajien osallisuutta tuettiin vertaisryhmien, kotoutumisen tukitoimien ja työkokeilujen avulla. Poikkihallinnollinen yhteistyö kaupungin sisällä oli keskeinen menestystekijä, mutta haasteena nähtiin yhteistyön jatkuvuuden varmistaminen hankkeen päätyttyä. Rakennetun ympäristön viihtyvyys, turvallisuus ja esteettömyys nousivat tärkeiksi kehittämiskohteiksi.

Mukkula ja Rakokivi–Nastonharju olivat mukana valtakunnallisessa Lähiöohjelmassa 2020–2022, jonka tavoitteena oli ehkäistä segregatiota, lisätä osallisuutta ja vahvistaa elinvoimaa. Lahden hankekokonaisuus sisälsi 19 toimenpidettä, jotka kattoivat kaikki ohjelman kehittämisteemat. Vaikka hankesuunnitelmat laadittiin poikkihallinnollisesti, rahoitus kohdistui käytännössä vain kunnallistekniikkaan ja rakentamiseen liittyviin toimenpiteisiin.

Lahden kaupungin aiemmat aluekehittämishankkeet ovat tuottaneet arvokkaita kokemuksia ja käytännön oppeja, jotka tukevat aluepalveluiden kehittämistä. Aikaisemmissa hankkeissa ovat korostuneet erityisesti asukaslähtöisyys, poikkihallinnollinen yhteistyö ja tiedolla johtaminen. Arjen ympäristön merkitys, osallisuuden vahvistaminen ja segregaatian ehkäisy ovat keskeisiä teemoja, joiden huomioiminen on tärkeää myös tulevassa kehittämistyössä.

Päätös: Keskustelu merkittiin tiedoksi.

5. Toimivia ratkaisuja segregaatian ehkäisyssä tutkimustulosten ja suurten kaupunkien kokemusten valossa /Markku Ukkonen

Aluepalveluohjelman yhtenä tavoitteena on segregaatian ehkäiseminen. Esiteltiin tutkimusjulkaisuja ja kokemuksia segregaatian ehkäisemisestä Helsingissä, Turussa, Tampereella ja Vantaalla.

Kehittämisasiantuntija Markku Ukkonen esitteli aluepalveluohjelman tavoitteisiin liittyviä näkökulmia segregaatian ehkäisemisestä. Esityksessä käytiin läpi tutkimustuloksia ja kokemuksia suurista kaupungeista, kuten Helsingistä, Turusta, Tampereelta ja Vantaalta, sekä nostettiin esiin Lahden omia kehittämistoimia.

Segregaatian ehkäisyssä korostuu poikkihallinnollinen yhteistyö, jossa eri hallinnonalat suunnittelevat ja toteuttavat toimenpiteitä yhdessä, mahdollistaen kokonaisvaltaisen lähestymistavan. Tiedolla johtaminen tukee päätöksentekoa: segregatiota kuvaavat indikaattorit, paikkatietopohjaiset analyysit ja kyselyt auttavat toimenpiteiden kohdentamisessa. Asukaslähtöinen kehittäminen lisää osallisuutta ja sitoutumista, kun toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä alueen asukkaiden kanssa. Arjen ympäristön parantaminen, kuten turvallisten ja viihtyisien tilojen kehittäminen, tukee yhteisöllisyyttä ja ehkäisee alueiden eriytymistä. Myös tutkimusyhteistyö kaupunkien ja korkeakoulujen välillä tuottaa tietoa ja uusia toimintamalleja segregaatian torjumiseksi.

Esityksessä korostettiin sitä, että segregaaation ehkäisy vaatii pitkäjänteistä, monitasoista ja monimenetelmällistä työtä, jossa yhdistyvät fyysisen ympäristön kehittäminen, palveluiden saavutettavuus ja yhteisöjen vahvistaminen.

Päätös: Keskustelu merkittiin tiedoksi.

6. Kaupungin väestösuunnite/Jesse Marola

Alueellinen väestön määrä ja väestön ikärakenne tulevaisuudessa määrittää minne kaupungin palvelupisteitä kannattaa sijoittaa. Esiteltiin kaupungin väestösuunnitteen mukaisia väestö- ja ikärakennetietoja alueittain.

Erityisasiantuntija Jesse Marola esitteli Lahden kaupungin väestösuunnitteen vuosille 2024–2040. Suunnite sisältää alueellista väestö- ja ikärakennetietoa suuralueittain, ja se toimii keskeisenä työkaluna palveluverkon suunnittelussa.

Väestösuunnite perustuu kahteen skenaarioon: trendiennusteeseen ja tavoite-ennusteeseen. Trendiennuste kuvaa väestönkehitystä viime vuosien mukaisella kasvulla, kun taas tavoite-ennuste pohjautuu kaupungin strategiseen tavoitteeseen 0,5 % vuosikasvusta vuodesta 2026 alkaen.

Esityksessä korostettiin, että väestön ikääntyminen on merkittävä tekijä tulevassa palvelusuunnittelussa. Ikäryhmässä 85–99 vuotta ennustetaan jopa 90 % kasvu vuoteen 2035 mennessä. Samalla lasten ja nuorten määrän ennustetaan vähenevän useilla alueilla, mikä vaikuttaa varhaiskasvatukseen ja koulupalveluiden tarpeeseen.

Suuralueittaisessa tarkastelussa väestönkasvua ennustetaan erityisesti keskustaan, Kolava-Kujalaan ja Launeelle. Vastaavasti väestö vähenee muun muassa Mukkulassa, Kärpäsessä ja Nastolan eteläosassa. Väestörakenteen muutokset ohjaavat palvelupisteiden sijoittelua ja resursointia tulevinä vuosina.

Väestösuunnite huomioi myös rakentamisen uudistuotannon vaikutukset alueelliseen väestökehitykseen. Uusien asuntojen määrä, laatu ja sijainti vaikuttavat merkittävästi alueiden väestöprofiiliin.

Päätös: Keskustelu merkittiin tiedoksi.

7. Työpaja ja keskustelu kokouksen esityksistä

Tunnistettiin, miten kokouksessa esitetyt asiat vaikuttavat aluepalveluohjelman laadintaan ja käytiin loppukeskustelu aiheesta.

Kokouksen lopuksi käytiin työpajamuotoinen keskustelu ryhmiin jakautuneena. Ryhmissä tarkasteltiin esitysten vaikutuksia aluepalveluohjelman valmisteluun. Keskusteluissa nousi esiin tarve vahvistaa poikkihallinnollista yhteistyötä, hyödyntää alueellista väestötietoa ja varmistaa asukaslähtöinen kehittämisote. Esityksissä korostuneet teemat, kuten segregaaation ehkäisy, väestön ikääntyminen ja aiemmista hankkeista saadut opit, nähtiin

keskeisinä aluepalveluohjelmatyön suuntaajina. Työpajoissa tunnistettiin myös, että ohjelman tulee tukea pitkäjänteistä kehittämistä ja vastata alueiden erityisiin tarpeisiin.

Päätös: Työpajatyöskentely toteutettiin sekä käytiin aluepalveluohjelman valmistelua linjaavaa keskustelua.

8. Katsaus aluepalveluohjelman valmisteluun

Toimikunnan tehtävänä on ohjata aluepalveluohjelman valmistelua ja päättää ohjelmaa koskevasta esityksestä. Valmistelutyötä tukee kaupunginjohtajan asettama viranhaltijoista koostuva aluepalvelutyöryhmä, jonka tehtävänä on koordinoida ohjelman sisällöllistä kehittämistä.

Katsauksessa korostettiin, että ohjelman tulee perustua ajantasaiseen väestötietoon, tunnistettuihin alueellisiin tarpeisiin sekä segregaatien ehkäisyyn liittyviin toimenpiteisiin. Kokouksessa käytyjen keskustelujen ja esitysten pohjalta ohjelmatyön suuntaa tarkennetaan edelleen, ja toimikunta jatkaa valmistelun ohjaamista seuraavissa kokouksissa.

Päätös: Kuultiin kehittämisjohtajan ja puheenjohtajan katsaukset aluepalveluohjelman valmistelusta kokousvälillä. Asiasta käytiin keskustelua.

9. Tulevat kokoukset

Keskusteltiin toimikunnan tulevasta työskentelystä ja kokousajankohdista puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

Puheenjohtaja esitteli toimikunnan tulevaa työskentelyä ja kokousajankohtia. Keskustelussa todettiin, että aluepalveluohjelman valmistelun edetessä toimikunnan rooli ohjelman sisällön linjaamisessa korostuu. Kokouksissa tullaan jatkossa käsittelemään ohjelman luonnosvaiheita, tarkentamaan tavoitteita ja arvioimaan toimenpiteiden vaikuttavuutta. Työskentelyä rytmittävät kaupungin strategiset aikataulut sekä ohjelmatyön edistymisen vaiheet.

Päätös: Kuultiin puheenjohtajan esitys tulevasta työskentelystä ja kokousajankohdista sekä käytiin asiasta keskustelua. Sovittiin tuleviksi kokousajankohdiksi 18.12.2025 klo 17-19, 19.1.2026 klo 9-18 (seminaari), 2.2.2026 klo 16.30–19.30, 11.2.2025 klo 16.30–19.30, 25.2.2026 klo 16.30–19.30 ja 25.3.2026 klo 16.30–19.30.

10. Seuraava kokous

Todettiin seuraavan kokouksen ajankohta ja teema.

Seuraava kokous pidetään tiistaina 25.11.2025 klo 16.30–19.30 kaupungintalon kaupunginhallituksen salissa.

Teemana on Lasten ja nuorten palveluverkko: tilanne ja tunnistetut muutostarpeet

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11. Muut asiat

Käsiteltiin muut mahdolliset aluepalveluohjelman valmistelua koskevat asiat.

Kokouksen lopussa ei tuotu esiin uusia käsiteltäviä asioita aluepalveluohjelman valmisteluun liittyen. Keskustelussa todettiin, että ohjelmatyön edetessä mahdolliset lisähuomiot ja tarkennukset voidaan tuoda esiin seuraavissa kokouksissa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.25.

Puheenjohtaja Kimi Uosukainen

Sihteeri Eija Jouhilahti